

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: H. H.
zastoupený: JUDr. Ing. Pavel Cink, LL.M., advokát, sídlem
Veleslavínova 363/33, 301 00 Plzeň,

proti
žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje, IČO: 70890366, odbor dopravy a
silničního hospodářství, Škroupova 1760/18, 301 00 Plzeň,

v řízení o žalobě ze dne 23. 11. 2021 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2021, č. j.
PK-DSH/8835/21,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2021, č. j. PK-DSH/8835/21 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen uhradit žalobci ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce JUDr. Ing. Pavla Cinka, LL. M. částku 15 342 Kč na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Rozhodnutím Magistrátu města Plzně, odbor správních činností, oddělení dopravních přestupků (dále jen **správní orgán I. stupně**) byl žalobce uznán vinným z porušení ustanovení § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném do 30. 6. 2020, (dále jen **silniční zákon**), s odkazem na ustanovení § 11 odst. 1 Vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. 31/2001 Sb. o řidičských průkazech a o registru řidičů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **vyhláška**), a její přílohu č. 5, část I., a z naplnění skutkové podstaty přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 silničního zákona, spáchaného nejméně formou nedbalosti nevědomé, neboť dne 26. 5. 2020 v době přibližně od 21:00 hodin do 23:00 hodin v katastru obce Plzeň, nejméně na vozovce pozemní komunikace od objektu Lochotínská č. 18 (Bageterie Boulevard), do ulice Dobrovského, poté do ulice Vrchlického, a následně na nezjištěné místo v městské části Plzeň Bolevec, řídil motorové vozidlo tov. zn. Mercedes-Benz, RZ: X., přestože nebyl v danou dobu na základě omezení řidičského oprávnění harmonizovaným kódem č. 65, držitelem řidičského oprávnění pro žádnou ze skupin, neboť v době řízení vozidla nebyl výhradně v doprovodu jiného držitele řidičského oprávnění minimálně stejné skupiny vozidel (dále jen **předmětný přestupek**). Současně byla žalobci za předmětný přestupek uložena pokuta ve výši 25 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců s účinností ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí; taktéž byla žalobci uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
2. Žalobou naříkaným rozhodnutím žalovaný posléze odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

II.

Žaloba

3. Na prvním místě v žalobě poukázal žalobce na porušení jeho práva na spravedlivý proces, když nebyly dostatečně vypořádány a odůvodněny argumenty žalobce stran, proč bylo vycházeno z toho, že v inkriminované době nedisponoval žalobce příslušným řidičským oprávněním. V této souvislosti poukázal žalobce na „pouhé“ převzetí argumentace správního orgánu I. stupně žalovaným, bez dalšího odůvodnění. Žalovaný současně uvedl, že protiprávní jednání spočívající v řízení vozidla v rozporu s harmonizačním kódem č. 65 vyhlášky, které je mu kladeno za vinu, nerozporuje, nýbrž nesouhlasí s jeho právní kvalifikací dle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 silničního zákona, namísto 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. V tomto směru žalobce dále uvedl, že zákonodárce nestanovil konkrétní sankce, které by měly následovat po zjištění nenaplnění povinnosti stanovené harmonizačním kódem, ale pouze způsob jeho udělení či odnětí. Za nesporný považoval žalobce i fakt, že § 125c silničního zákona sám o sobě nevymezuje skutkovou podstatu přestupku takovou, která by jednoznačně hovořila o sankci, která náleží za porušení povinnosti stanovené harmonizačním kódem. Žalobce rovněž vyjádřil nesouhlas s tvrzením správních orgánů, že je nutné na žalobce hledět jako na osobu, která „jakoby nemá řidičské oprávnění“, neboť žalobce tímto oprávněním disponoval. Žalobce v této souvislosti považoval trest za příliš přísný, je-li na něj nahlíženo jako na osobu zcela bez řidičského oprávnění. Dále se dle žalobce žalovaný nedostatečně vypořádal s námitkou obsaženou v odvolání stran škodlivosti jednání žalobce, a to v porovnání se škodlivostí,

kteřou skutečně předpokládá ve svém ustanovení § 125c odst. 1 písm. e) bod 1. silničního zákona, a sice jízdou bez příslušného řidičského oprávnění. Rovněž bylo dle žalobce nedostatečně zdůvodněno, proč je nutné pohlížet na jednání žalobce jako na jednání, kdy řídí bez příslušného řidičského oprávnění. Správní orgán I. stupně se zabýval materiální a formální stránkou přestupku řízení bez příslušného řidičského oprávnění, kdy měl žalobce za to, že tak činí nadbytečně, neboť příslušným řidičským oprávněním v dané době disponoval. Nenaplnil však toliko jednu z podmínek, která byla dána zvláštní podmínkou v podobě harmonizačního kódu. Dále žalobce namítal nepřiměřenost uloženého trestu. V této souvislosti poukázal mimo jiné i na to, že harmonizační kód č. 65 vyhlášky byl žalobci z řidičského průkazu již odebrán. Žalobce si je vědom toho, že daná skutečnost není relevantní pro dobu spáchání přestupku, měl však za to, že je relevantní ve vztahu k ukládání správního trestu, respektive k vydání správního rozhodnutí, nyní soudního rozsudku, kdy pro soud je vždy rozhodující stav v době vyhlášení rozsudku. Žalobce pak danou zásadu uvedl také z toho důvodu, že uložený trest spočívající v zákazu řízení na dobu 12 měsíců již sám o sobě nemůže přispět k nápravě, neboť samotná povinnost, jejíž nesplnění je trestáno, již dnes není uložena. Dále žalobce dovozoval vhodnost aplikace § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen **zákon o odpovědnosti za přestupky**), neboť bylo žalobci v inkriminované době 19 let a dále při objasňování daného jednání spolupracoval se správním orgánem a účinně napomáhal. Vzhledem k výše uvedenému žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě dne 7. 12. 2021 hodnotil námitky žalobce jako nedůvodné, žalobce je uvedl již v odvolání a žalovaný se s nimi následně dostatečným a vyčerpávajícím způsobem vypořádal v napadeném rozhodnutí. Žalovaný proto stručně zopakoval, že zjištěný stav věci považuje za zjištěný bez důvodných pochybností, kdy bylo prokázáno zavinění žalobce předmětného přestupku, přičemž materiální znak přestupku byl naplněn. Žalovaný setrval i na správnosti právní kvalifikace jednání žalobce. V podrobnostech odkázal žalovaný na odůvodnění napadeného rozhodnutí a závěrem soudu navrhl, aby žalobu zamítl.

IV.

Jednání před soudem

5. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
6. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť byly pro takový postup splněny podmínky dle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

V.

Rozhodnutí soudu

7. Žaloba je důvodná.
8. Dle § 3 odst. 3 písm. a) silničního zákona „Řídit motorové vozidlo může pouze osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen „skupina

vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu).“

9. Podle harmonizovaného kódu č. 65, části II. přílohy č. 5 vyhlášky, „Řízení vozidla povoleno výhradně v doprovodu jiného držitele řidičského oprávnění minimálně stejné skupiny vozidel.“
10. Dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 silničního zákona „Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem příslušného řidičského oprávnění.“
11. Podle § 125c odst. 1 písm. k) silničního zákona „Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.“
12. Ze správního spisu má soud za prokázané, že dne 26. 5. 2020 v době přibližně od 21:00 hodin do 23:00 hodin v katastru obce Plzeň, nejméně na vozovce pozemní komunikace od objektu Lochotínská č. 18 (Bageterie Boulevard), do ulice Dobrovského, poté do ulice Vrchlického, a následně na nezjištěné místo v městské části Plzeň Bolevec, řídil žalobce motorové vozidlo tov. zn. Mercedes-Benz, RZ: X., v rozporu s omezením řidičského oprávnění harmonizovaným kódem č. 65, neboť v době řízení vozidla nebyl výhradně v doprovodu jiného držitele řidičského oprávnění minimálně stejné skupiny vozidel. Takto zjištěný stav žalobce nijak nerozporuje.
13. První skupina žalobních námitek žalobce se týká právního posouzení výše zjištěného protiprávního jednání žalobce a jeho následného podřazení pod příslušnou skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 silničního zákona.
14. Silniční zákon skutečně, jak uvádí žalobce, neobsahuje konkrétní skutkovou podstatu upravující výslovně porušení povinnosti spočívající v respektování harmonizačního kódu dle vyhlášky, a proto je třeba hledat skutkovou podstatu, pod níž je možné uvedené protiprávní jednání nejpřiléhavěji podřadit. Následně je poté rozhodnuto o druhu a výši uloženého trestu.
15. Za tímto účelem bude nejdůležitější vyjasnit otázku, zda byl žalobce v inkriminovaný moment držitelem řidičského oprávnění, či nebyl. Řidičské oprávnění je vydáno tomu, kdo splňuje zákonem předepsané podmínky pro jeho získání.
16. Ustanovení § 82 odst. 1 silničního zákona obsahuje výčet jednotlivých podmínek, jež jsou potřeba splnit pro to, aby mohlo být osobě uděleno řidičské oprávnění. V případě žalobce je třeba zaměřit se v tomto směru na ustanovení § 82 odst. 1 písm. b) silničního zákona ve spojení s § 85 odst. 5 písm. b) téhož zákona. Uvedená ustanovení pojednávají o splnění podmínky udělení řidičského oprávnění ve vztahu k zdravotní způsobilosti žadatele. Rovněž z uvedeného vyplývá, že tento předpoklad lze splnit s podmínkou. O podmínění řidičského oprávnění pojednává ustanovení § 93 silničního zákona. V případě žalobce se jedná o podmínění řidičského oprávnění dle § 93 odst. 1 silničního zákona s odkazem na harmonizační kód č. 65, zařazený do skupiny pod písm. c) přílohy č. 5 vyhlášky, označené jako kódy pro omezení užívání. V komentářové literatuře se lze rovněž dočíst, že v případě, kdy držitel řidičského oprávnění s podmínkou řídí vozidlo v rozporu s takto stanovenou podmínkou (v tomto případě omezení dle harmonizačního kódu č. 65 vyhlášky), je po následném posouzení takového jednání hleděno na řidičské oprávnění jako na neplatné, což je jinými slovy řečeno, jako by byla osoba bez řidičského oprávnění, jak

uvedly správní orgány [viz. komentáře k § 93 odst. 1 silničního zákona - KUČEROVÁ, Helena. *Zákon o silničním provozu s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges. Komentátor. ISBN 978-80-7502-292-9 nebo také KOVALČÍKOVÁ, Daniela. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck. Beckovy texty zákonů s komentářem. ISBN 978-80-7400-418-6.]. V prvně uvedené komentářové literatuře doslova stojí „Řidičské oprávnění je v takových případech platné pouze tehdy, pokud žadatel či držitel uvedenou podmínku splňuje.“ Jelikož tedy žalobce v inkriminované době nebyl držitelem platného řidičského oprávnění ve smyslu výše uvedených závěrů, nebyl osobou, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel, čímž jednal v rozporu s povinností řidiče stanovenou v ustanovení § 3 odst. 3 písm. a) silničního zákona. S tímto názorem se soud plně ztotožňuje. Žalovaný rovněž zcela v souladu se zákonem odůvodnil své rozhodnutí jednak odkazem na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně a jednak svým doplněním odůvodnění na str. 5-6 napadeného rozhodnutí. „Odvolací správní orgán k tomu uvádí, že zdravotní a psychická způsobilost je nezbytnou a trvalou podmínkou k řízení motorových vozidel. Právě zejména ze zdravotních důvodů byly zavedeny harmonizované kódy, kterými se provádí podmínění nebo omezení řidičského oprávnění. Pouze za podmínky, kterou daný harmonizovaný kód stanovuje, může řidič, který má tento kód vyznačený v řidičském průkazu, řídit vozidlo, neboť pouze při splnění podmínky kódem stanovené, je držitelem řidičského oprávnění.“ Takto zvolený způsob odůvodnění, převzetí a citace závěrů správního orgánu I. stupně, spolu s vlastním doplněním odůvodnění, shledává soud dostatečným a přezkoumatelným vypořádáním námitek žalobce ve správním řízení před správními orgány.

17. K žalobcově právnímu názoru stran podřazení žalobcova protiprávního jednání pod skutkovou podstatu ust. § 125c odst. 1 písm. k) silničního zákona soud uvádí, že ač se může jevit tato právní argumentace na první pohled rozumnou a oku i peněženice pachatele svůdnější, při druhém bližším pohledu musí žalobce dojít k témuž názoru jako soud, tj. že jednání žalobce nelze pod uvedené ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) silničního zákona podřadit, a to z důvodu absence jiného jednání, než které je uvedeno pod § 125c odst. 1 písmeny a) až j), či povinnosti stanovené v hlavě II. tohoto zákona. Ostatně, ani žalobce sám konkrétně neuvedl, jakou konkrétní povinnost z hlavy II. silničního zákona svým jednáním porušil a bylo by tak možné podřadit pod uvedenou skutkovou podstatu. Jedná se tak z jeho strany toliko o pokus zpochybnit správnost právního úsudku správních orgánů bez jakýchkoliv dalších konkrétních tvrzení podporující jeho právní názor; stejně tak tvrzení žalobce nenachází oporu v žádné literatuře, judikatuře či jiných odborných a důvěryhodných zdrojích. Jediné, z čeho žalobce dovozuje nesprávné právní posouzení svého jednání je nepřiměřenost uloženého trestu pro obdobná protiprávní jednání (řidičské oprávnění podmíněné jinými harmonizačními kódy vyhlášky) a faktického udělení řidičského oprávnění žalobci s podmínkou, odlišujícího od osoby zcela bez řidičského oprávnění.
18. Ač žalobce rovněž namítal nepřiléhavost ust. § 3 odst. 3 písm. a) silničního zákona, potažmo skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 téhož zákona, na svůj případ pro odlišnosti postavení řidiče, který nesplnil veškeré podmínky pro získání řidičského oprávnění (§ 82 silničního zákona - věk, zdraví, teoretickou a praktickou zkoušku v autoškole) na rozdíl od žalobce, který všechny tyto předpoklady pro udělení řidičského průkazu splnil a řidičské oprávnění mu bylo fakticky i vydáno, pouze s podmínkou, nepovažuje soud tuto argumentaci za opodstatněnou. Ač žalobce skutečně splňoval veškeré podmínky pro vydání řidičského oprávnění, bylo toto vydání řidičského oprávnění podmíněno právě onou zcela zásadní a nepominutelnou podmínkou v podobě

harmonizačního kódu č. 65 vyhlášky, bez jejíhož splnění žalobci nevzniklo oprávnění řídit vozidlo, tj. nemohlo dojít k aktivaci jím získaného oprávnění řídit vozidlo příslušné skupiny v podobě řidičského oprávnění. Pro takový případ je vhodné volit spíše přilehavěji odpovídající právní pojem „platnost“. Jelikož tak nebylo řidičské oprávnění v době řízení platné, je takové jednání srovnatelné s řízením bez řidičského průkazu jako v případě osoby, které nebyl řidičský průkaz vůbec vydán. K rozdílu mezi oběma osobami tak bude možné přihlídnout pouze při stanovení výše uloženého správního trestu, neboť obě tyto osoby v inkriminovaný moment představovaly osoby bez platného řidičského oprávnění a současně z pohledu bezpečnosti provozu stejné nebezpečí pro své okolí.

19. S odvolací námitkou žalobce stran škodlivosti protiprávního jednání žalobce se zabýval žalovaný na str. 6 - 7 napadeného rozhodnutí. V tomto směru opět odkázal a citoval především z rozhodnutí správního orgánu I. stupně, s jehož závěry se ztotožňuje nyní i soud, neboť škodlivost protiprávního jednání žalobce byla jednoznačně a nade vší pochybnost prokázána. Současně soud opět vyjadřuje souhlas s takovýmto způsobem vypořádání odvolací námitky, kdy v daném případě považuje způsob, jakým tak žalovaný učinil přezkoumatelným. Žalovaný, resp. správní orgán I. stupně, v tomto směru správně uvedl, že *„Protiprávní jednání obviněného spočívající v řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění je v obecné rovině hodnoceno jako přestupek velmi závažného charakteru. V daném případě jeho závažnost snižuje skutečnost, že v případě obviněného se nejedná o osobu, která by byla zcela odborně nezpůsobilá k řízení motorového vozidla z důvodu uděleného řidičského oprávnění, ale nelze pominout skutečnost, že toto řidičské oprávnění je podmíněno přítomností jiného držitele řidičského oprávnění minimálně stejné skupiny vozidel, tedy obviněný zcela jistě bez přítomnosti této osoby představoval potenciální nebezpečí pro ostatní účastníky silničního provozu. ... K naplnění materiální stránky projednávaného přestupku došlo, neboť smyslem příslušného ustanovení zákona o silničním provozu je zajistit, aby se v provozu na pozemních komunikacích coby řidiči motorových vozidel pohybovaly pouze osoby odborně a zdravotně způsobilé k řízení motorového vozidla, což v případě obviněného garantováno nebylo. Je tedy zcela jednoznačné, že jednáním obviněného došlo k naplnění materiálního aspektu přestupku, neboť je v zájmu společnosti zabránit takovým řidičům v účasti na provozu na pozemních komunikacích, neboť z výše uvedených důvodů mohou svým jednáním obrozit zejména bezpečnost silničního provozu, tedy zájem chráněný zákonem.“*
20. Jestliže žalobce dovozuje nesprávnou právní kvalifikaci jednání žalobce ze strany správních orgánů na základě nepřiměřeného správního trestu, podotýká soud, že tato argumentace žalobce je toliko polemikou nad tím, zda zákonodárce správně posoudil závažnost takovýchto přestupků a následně odpovídajícím způsobem rozhodl o rozpětí možného správního trestu. V žádném případě však soudu, nebo správnímu orgánu, nepřísluší zpochybňovat takto stanovené mantinely zákonodárcem či na jejich základě usuzovat, zda je s ohledem na takto stanovené rozpětí trestu i správně stanovená skutková podstata toho či jiného přestupku.
21. S ohledem na výše vyjádřený názor soud dospěl k závěru, že žalobce v inkriminované době nebyl z důvodu nesplnění podmínky stanovené harmonizačním kódem č. 65 vyhlášky držitelem platného řidičského oprávnění, neboť v době řízení vozidla nebyl výhradně v doprovodu jiného držitele řidičského oprávnění minimálně stejné skupiny vozidel. V důsledku takto stanovené neplatnosti řidičského oprávnění bylo zcela v souladu se silničním zákonem posléze na žalobce pohlíženo jako na osobu bez řidičského oprávnění, který svým jednáním jednal v rozporu s povinností řidiče stanovenou v ustanovení § 3 odst. 3 písm. a) silničního zákona, čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 silničního zákona.

22. Dále žalobce namítal nepřiměřenost uložené sankce. Ustanovení § 125c odst. 5 písm. a) silničního zákona stanovuje výši pokuty v rozmezí od 25 000 Kč do 50 000 Kč, a dle ustanovení § 125c odst. 6 písm. a) téhož zákona zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let. Žalobci byla uložena peněžitá pokuta ve výši 25 000 Kč a zákaz činnosti v délce 12 měsíců, tj. oba tresty byly uloženy na samé spodní hranici sazby. Současně dle § 125c odst. 9 zákona o silničním provozu od uložení správního trestu podle ustanovení § 125c odstavců 5 a 6 nelze v rozhodnutí o přestupku upustit.
23. Co se týče závěrů žalovaného stran irelevantnosti tvrzení žalobce týkajících se promítnutí odebrání harmonizačního kódu č. 65 do procesu stanovení výše uložených správních trestů, neztotožňuje se soud se závěry žalovaného, neboť se jedná o faktor, který může mít vliv na určení výše uloženého trestu. Ač se tato okolnost nastala až po vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně, byl žalovaný povinen se jí zabývat. Nicméně, s ohledem na výši uloženého trestu, nepovažuje soud toto pochybení za natolik závažné, aby způsobovalo nezákonnost napadeného rozhodnutí. Naproti tomu je zcela bez relevance pro stanovení výše uložených trestů srovnání s jiným přestupkem, v tomto případě porušení harmonizačního kódu stanovujícího povinnost řídit vozidlo pouze s brýlemi. Jedná se o zcela jiné okolnosti a rovněž by musely být posuzovány individuální okolnosti případu, nelze proto vyvozovat a presumovat z uvedeného žádné důsledky pro žalobcův případ. Nad to soud žalobce upozorňuje, že soud je vázán zjištěním skutkového stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí, nikoliv ke dni vyhlášení rozsudku (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). V tomto směru je nutné odlišovat řízení v civilních věcech a v řízení před správními soudy.
24. K žalobcem tvrzenému nepřihlédnutí k polehčující okolnosti dle § 39 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky konstatuje soud následující. Žalobce byl v době spáchání přestupku star 19 let a 6 měsíců (zaokrouhleno na celé měsíce). V napadeném rozhodnutí i jemu předcházejícím rozhodnutí správního orgánu I. stupně skutečně úvaha o této okolnosti případu chybí, nicméně soud její absenci nepovažuje za pochybení či za natolik zásadní nedostatek, aby mohl mít vliv na stanovení výše uložených trestů. V první řadě soud uvádí, že věk blízký mladistvému je mimo jiné hodnocen i ve vztahu k porušené povinnosti, tj. zda ještě věk pachatele považovat za věk blízký mladistvému s ohledem na individuální posouzení daného typu protiprávního jednání. V daném případě soud dospěl k názoru, že tomu tak již není. Žalobce, jak již bylo uvedeno, byl v době spáchání přestupku star 19 let a 6 měsíců, což je dle soudu s ohledem na spáchaný přestupek věk dosti vyzrálý na to, aby byl žalobce odpovědný za své jednání v plném rozsahu, neboť je dost star na to, aby pochopil podmínku spočívající v jím vytykaném jednání, tj. nesmí řídit bez doprovodu jiného držitele řidičského oprávnění minimálně stejné skupiny vozidel. V tomto ohledu nespátřuje soud důvod pro zohlednění věku žalobce jako polehčující okolnosti. Nad to soud připomíná, že žalobce musel splnit, jak sám tvrdí, všechny podmínky pro získání řidičského oprávnění (zkouška z části praktické i teoretické, zdravotní prohlídkou atd.), tudíž musel prokázat svou vyspělost do té míry, aby mu bylo řidičské oprávnění vydáno a současně osvědčil a byl nucen přijat dostatečnou odpovědnost za své jednání s tímto oprávněním spojené. Správní orgány se tak dle názoru soudu nedopustily žádného pochybení, pokud k této okolnosti nepřihlížely jako k polehčující okolnosti. Nad to soud připomíná, že žalobci byly uloženy tresty na samé spodní hranici trestních sazeb, tj. snížily jejich výši na minimum. Obdobně je tomu v případě tvrzené polehčující okolnosti spočívající ve spolupráci se správními orgány. Tato okolnost se opět v posouzení přiměřenosti ukládaných správních trestů neobjevila, avšak ani nyní nepovažuje soud pomínutí této okolnosti za pochybení. Současně v této souvislosti soud konstatuje, že tato okolnost je toliko nenárokovou okolností, kdy lze jen s obtíží určit, zda

žalobce spolupracoval, či nespolupracoval nebo bylo jeho figurování v průběhu správního řízení bez zhodnotitelného vystupování. Po prostudování správního spisu dospěl soud k tomu názoru, že žalobce nejednal nad rámec svých povinností či jiným způsobem se zvláštní měrou nezapříčinil o urychlení řízení. Na tomto místě soud uzavírá, že správními orgány obou stupňů byly vzaty v potaz při hodnocení polehčujících a přitěžujících okolností všechny rozhodné a nejvýznamnější okolnosti, přičemž správní orgány obou stupňů na základě těchto okolností dospěly k názoru, že pro potrestání, ale i pro výchovnou lekci, postačuje uložit správní tresty na samé hranici trestní sazby, přičemž tento názor soud plně kvituje. Soud již jen doplňuje, že žalobce polehčující okolnosti – (věk a spolupráci) uvedl poprvé až nyní v řízení o žalobě, ačkoliv tak mohl učinit již v řízení před správními orgány.

25. Co naopak považuje soud za nedostatečné, je vypořádání námitky žalobce stran nepřiměřenosti uložených trestů v širším významu, především potom absenci posouzení eventuality aplikace ustanovení § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky, a to konkrétně dle § 44 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky. K institutu mimořádného snížení výměry se vyjádřil NSS v rozsudku ze dne 5. 6. 2018, č. j. 4 As 96/2018-45 v tom směru, že není koncipován jako institut návrhový, a je proto povinností správního orgánu zvážit, zda jsou dány důvody k postupu podle dotčeného ustanovení. Dále k tomu uvedl: *„Tím totiž dojde k naplnění zásady zákonnosti trestání a zásady individualizace sankce. Zároveň však je třeba uvést, že se jedná o mimořádný institut, a není proto i s přihlédnutím k zásadě procesní ekonomie na místě po správních orgánech požadovat, aby v každém jednotlivém případě v odůvodnění rozhodnutí uváděly důvody, pro které neshledaly důvody pro aplikaci tohoto institutu.“* Výše uvedené platí o to víc, pokud pachatel přestupku v řízení neuváděl žádné relevantní okolnosti, které by k takovému postupu zavaděly sebemenší důvod, a ty nevyplývaly ani ze spisu (NSS ze dne 8. 11. 2018, č. j. 7 As 311/2018-35). NSS k tomu dále v rozsudku ze dne 4. 7. 2018, č. j. 10 As 18/2018-59 doplnil: *„Mimořádné snížení výměry pokuty je přitom institutem výjimečným, kterým správní orgán může posoudit specifické okolnosti konkrétního případu a reagovat tak na situaci, kdy by pokuta byla nepřiměřeně přísná i v nejnížší možné výměře zákonného rámce. Taková skutečnost ovšem v posuzovaném případě ze spisového materiálu nevyplývá, a proto výslovné zavedení institutu mimořádného snížení pokuty zákonem o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je pro výrok o vině a trestu stěžovatelky irrelevantní.“* S ohledem na předložené závěry týkající se povinnosti zvážit důvody aplikace ustanovení § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky, je soud toho názoru, že pokud ze správního spisu vyplývá, že je žalobce nezaměstnaný a je veden na úřadu práce bez podpory, kdy je dále v částečném invalidním důchodu, téměř bez příjmů a je odkázán na pomoc matky, u které bydlí, jsou splněny podmínky pro to, aby se správní orgán mimořádným snížením pokuty zabýval z vlastní iniciativy. K uvedenému závěru přispívá i fakt, že ustanovení § 125c odst. 5 písm. a) silničního zákona představuje nejvyšší možný peněžitý trest, který silniční zákon umožňuje pachateli uložit, přičemž i jeho dolní hranice sazby (25 000 Kč) může pro osoby i finančně zdravější představovat citelný postih. Navíc nelze odhlédnout, že žalobce je dále potrestán zákazem řízení v délce trvání 12 měsíců. Bylo tedy na místě alespoň zvážit, zda v případě žalobce nejsou splněny podmínky pro aplikaci příslušného ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a tímto způsobem moderovat výši uložené pokuty. Obzvláště, pokud žalobce navrhoval úplné upuštění od potrestání již ve správním řízení, které v daném případě není možné. Tímto svým názorem soud nepředjímá, že by skutečně muselo dojít k mimořádnému snížení výměry správního trestu pokuty, nýbrž zavazuje žalovaného se s touto eventualitou vypořádat.

26. Z uvedených důvodů shledal soud žalobu důvodnou a ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. rozhodnutí žalovaného zrušil, neboť se žalovaný nedostatečným způsobem vypořádal se způsobem individualizovaného určení výše správního trestu (výrok I.). Dle § 78 odst. 5 s.ř.s. poté zavazuje soud žalovaného svým závazným právním názorem vyjádřeným v odůvodnění tohoto rozsudku v bodě.

VI.

Náklady řízení

27. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšnému žalobci, jenž byl ve věci právně zastoupen, vzniklo právo na náhradu nákladů řízení v celkové výši 15 342 Kč, jež sestává z nákladů na právní zastoupení v celkové výši 12 342 Kč tvořenými odměnou advokáta ve výši 9 300 Kč za 3 úkony právní služby po 3 100 Kč dle § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) a to za přípravu a převzetí věci, sepsí žaloby a další poradu s klientem realizovanou dne 7. 2. 2022 (tj. před nařízeným ústním jednáním ve věci, jež bylo následně odvoláno). Žalobci dále náleží v souladu s § 13 uvedené vyhlášky právo na náhradu hotových výdajů ve výši 900 Kč za 3 náhrady po 300 Kč a dále v souladu s § 137 odst. 3 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s. i 21 % DPH z uvedených částek ve výši 2 142 Kč a dále 3 000 Kč představující zaplacený soudní poplatek z žaloby. Ke splnění povinnosti uhradit náhradu nákladů řízení byla žalovanému stanovena lhůta 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.
28. Žalobce požadoval přiznání odměny za celkem 5 úkonů právní služby, do nichž nad rámec shora uvedeného zahrnul poradu s klientem konanou dne 15. 12. 2021 a sepsí sdělení (k výzvě soudu) ze dne 17. 12. 2021. Odměnu za tyto úkony však soud žalobci nepřiznal, neboť je neshledal odůvodněnými. Konání porady s klientem přesahující 1 hodinu sice právní zástupce žalobce doložil, avšak soud její konání nepovažuje se zohledněním v té době aktuálního stavu řízení za potřebné a účelné. Co se týká sdělení k výzvě soudu ze dne 16. 12. 2021, pak tato zahrnuje jen stručné sdělení, že žalobce nesouhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání a nevznáší námitku podjatosti soudce a z tohoto důvodu se nejedná o úkon právní služby spočívající v písemném podání ve věci samé dle § 11 odst. 1 písm. d) výše uvedené vyhlášky, za něž by bylo na místě přiznat odměnu. Soud zároveň žalobci nepřiznal právo na náhradu zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč z návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, když v tomto nebyl žalobce úspěšný.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 8. 2. 2022

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

